

مطالعات فقه و حقوق اسلامی
سال ۶ - شماره ۱۱ - پاییز و زمستان ۹۳
صفحات ۲۵۷ تا ۲۷۰

بررسی ضریب همکاری و میزان مشارکت نویسندگان مقالات مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی در پنج سال اخیر (بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳)

رحمان معرفت* / مریم صابری** / مرضیه عضدی***

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی وضعیت همکاری نویسندگان مقالات تألیفی در مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی در بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ است. پژوهش حاضر به شیوه علم‌سنجی صورت پذیرفته است. آمار توصیفی مورد نیاز و تحلیل داده‌ها با کمک نرم افزار اکسل انجام شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که تا زمان انجام پژوهش، در مجموع تعداد ۷۳ مقاله منتشر شده است و ۱۳۶ نفر نویسنده در انتشار مقالات در این مجله نقش داشته‌اند که از این تعداد، ۹/۶ درصد دارای جنسیت زن و ۹۰/۴ درصد مرد بوده‌اند. یافته‌های پژوهش نشان داد که «دانشگاه مازندران» با ۱۱ مقاله، بیشترین سهم را در انتشار مقالات در مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی داشته است و «دانشگاه تهران» و «دانشگاه سمنان»، هر کدام با داشتن ۸ مقاله در رتبه‌های بعدی از نظر انتشار مقاله در این مجله قرار گرفته‌اند. الگوی همکاری در مجله عمدتاً به صورت گروهی است و تنها یک مقاله تا زمان

* مربی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه سمنان، نویسنده مسؤول rmarefat@semnan.ac.ir

** مربی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه سمنان

*** کارشناس علم اطلاعات دانشگاه علوم پزشکی سمنان، بیمارستان امیر المومنین (ع) سمنان

تاریخ وصول: ۹۳/۷/۲ - پذیرش نهایی: ۹۳/۹/۵

انجام پژوهش مشاهده شد که به صورت انفرادی در مجله انتشار یافته است. متوسط ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان مجله تا زمان انجام پژوهش ۰/۴ می باشد.

کلیدواژه: مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی، علم سنجی، مشارکت علمی.

طرح مسأله

بدون تردید، پژوهش شاه کلید تصمیم گیری های بعدی برای انجام فعالیت های راهبردی در حوزه های مختلف موضوعی است. ارزشیابی فعالیت های علمی به منظور برنامه ریزی و سیاست گذاری پژوهشی بسیار ضروری است (امین پور، ۱۳۸۵). علم سنجی به عنوان یکی از روش های متداول ارزشیابی فعالیت های علمی، نشان دهنده میزان رشد علمی در حوزه های مختلف دانش بشری است. با استفاده از علم سنجی می توان میزان همکاری و مشارکت دانشمندان با یکدیگر در انتشار یافته های پژوهشی را مورد بررسی قرار داد. رشد و توسعه روزافزون حوزه های مختلف دانش بشری از یکسو، و تداخل و در هم تنیدگی حوزه های در یکدیگر سبب شده است که هم اکنون پژوهشگران در هر حوزه علمی، توانایی انجام فعالیت های پژوهشی را به صورت انفرادی نداشته باشند و همین امر، سبب توجه روزافزون جامعه علمی به پژوهش های گروهی گردیده است. نتایج پژوهش های متعدد در حوزه های مختلف موضوعی مؤید این ادعا است. بررسی پژوهش های انجام شده در زمینه میزان مشارکت نویسندگان در تألیف مقالات، گواه آن است که تاکنون پژوهش مشابهی در حوزه علوم انسانی به شکل عام، و در حوزه مطالعات فقهی به شکل خاص انجام نشده است. در نتیجه ناگزیر، به بررسی پژوهش های مشابه در سایر رشته ها می پردازیم. در آخرین پژوهشی که در این زمینه انجام شده است، معرفت و همکاران به بررسی وضعیت همکاری گروهی بین نویسندگان مجله روانشناسی بالینی دانشگاه سمنان پرداختند. در این پژوهش مشخص گردید که گرانش به سمت تألیف مقالات گروهی در بین نویسندگان این مجله رو به افزایش است؛ ضمن این که ضریب همکاری گروهی

نویسندگان این مجله ۰/۷ است که مطلوب می باشد (معرفت و همکاران، ۱۳۹۲). همچنین در حوزه پزشکی نیز معرفت و همکاران پژوهش مشابهی را بر روی مجله علمی - پژوهشی کومش (وابسته به دانشگاه علوم پزشکی سمنان) انجام دادند. نتایج این پژوهش نیز نشان داد که ضریب همکاری نویسندگان این مجله ۰/۶ و متوسط نویسندگان برای هر مقاله ۳/۶ بوده است (معرفت و همکاران ۱۳۹۱). قانع و رحیمی در پژوهشی به بررسی الگوی همکاری نویسندگان در شش مجله داخلی انگلیسی زبان حوزه فنی و مهندسی پرداختند. نتایج این بررسی نشان داد که در تألیف ۳۶۷ مقاله منتشر شده در این مجلات، ۱۰۵۲ نفر نویسنده مشارکت داشته اند؛ که براین اساس میانگین هر مقاله ۳ نویسنده است. از این تعداد ۸۱۴ نویسنده ایرانی و ۲۳۸ نویسنده خارجی بوده است. بیشترین مشارکت با دانشمندان خارجی مربوط به کشور هندوستان بوده است و پرکارترین موسسه داخلی در زمینه انتشار مقاله در این شش مجله، دانشگاه علم و صنعت ایران است. ضریب مشارکت نویسندگان در این مجلات نیز حاکی از میل به مشارکت گروهی نویسندگان بوده است (قانع و رحیمی، ۱۳۹۰). در پژوهشی دیگر، طاهری و همکاران، به بررسی میزان مشارکت نویسندگان ایرانی حوزه بحران، نمایه - شده در پایگاه استنادی اسکوپوس پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داد که در دوره زمانی سال های ۱۹۹۹ تا ۲۰۱۳ میلادی در مجموع ۴۴۸ مقاله از نویسندگان ایرانی در پایگاه اسکوپوس نمایه شده است. بیشترین میزان همکاری بین نویسندگان ایرانی با پژوهشگران بین المللی، با کشور انگلستان (حدود ۲۱٪) بوده است. بیشترین نرخ رشد همکاری نیز در فاصله سالهای ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۰ میلادی ثبت شده است (Taheri et al (2014 در حوزه علوم انسانی اما اگر از پژوهش های انجام شده در حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی صرف نظر کنیم، پژوهش های موثقی که همکاری و میزان مشارکت نویسندگان را به طور بررسی قرار دهد کمتر مورد توجه قرار گرفته است. مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی، به عنوان یکی از نشریات علمی - پژوهشی کشور که در

دانشگاه سمنان منتشر می شود و سابق بر این با عنوان مجله ای زیر مجموعه مجله علوم انسانی و به عنوان یکی از شماره های تخصصی آن منتشر می شد، از سال ۱۳۸۸ با اخذ مجوز علمی - پژوهشی به عنوان یک مجله مستقل در حوزه فقه و مطالعات حقوق منتشر می شود. تاکنون و تا زمان انجام پژوهش حاضر، پژوهشی که نشان دهنده وضعیت انتشار مقالات این مجله باشد منتشر نشده است و بر همین اساس، پژوهش حاضر، که به نظر می رسد اولین پژوهش در این حوزه موضوعی محسوب می شود؛ به طور خاص به بررسی وضعیت تولید مقاله در مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی پرداخته است تا بتواند تصویری از وضعیت همکاری و مشارکت نویسندگان در این حوزه موضوعی در یکی از مجلات زیر مجموعه علوم انسانی ترسیم کند. پژوهش حاضر با این هدف، در پی پاسخ به سؤالات ذیل است:

۱. میانگین نویسندگان در هر مقاله چقدر است؟
۲. توزیع فراوانی نویسندگان مقالات بر حسب جنسین کدام است؟
۳. پرکارترین مؤسسات و مراکز پژوهشی در تألیف مقالات گروهی کدام است؟
۴. توزیع فراوانی همکاری گروهی بین نویسندگان در مقالات تألیفی به تفکیک سال های بررسی چقدر است؟
۵. ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان در نگارش مقالات تألیفی به تفکیک سال های مورد بررسی کدام است؟

روش بررسی

پژوهش حاضر، مطالعه ای از نوع پیمایشی است و در آن از روش علم سنجی استفاده شده است. در ابتدا تمام شماره های مورد نیاز مجله در زمان انجام پژوهش یعنی مرداد ۹۳، از طریق سایت مجله گردآوری شد. با توجه به این که در زمان انجام

پژوهش، آخرین شماره به لحاظ انتشار مرتب با شماره سال شش، شماره ده، بهار و تابستان ۱۳۹۳ بود و هنوز شماره های مرتبط با سال ۱۳۹۳ به صورت کامل منتشر نشده بود، پژوهشگران تصمیم گرفتند شماره مذکور را به عنوان آخرین شماره منتشر شده در زمان انجام پژوهش در نظر بگیرند. داده های مورد نیاز در فاصله سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ از طریق مراجعه به متن مقالات مجله در وب سایت مجله^۱، در نرم افزار اکسل وارد شد. در نهایت استخراج و تحلیل داده ها به کمک نرم افزار مذکور صورت پذیرفت. در این پژوهش، علاوه بر آمار توصیفی نظیر دسته بندی داده ها برحسب توزیع فراوانی و درصد فراوانی، از میانگین نیز استفاده شد. در پژوهش حاضر ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان مطابق با فرمول زیر محاسبه شده است:

$$CC = 1 - \left\{ \sum_{j=1}^k \left(\frac{1}{j} \right) * \frac{F_j}{N} \right\}$$

که در این فرمول:

F_j = تعداد مقالات دارای j نویسنده

j = مقالات (۱ نویسنده، ۲ نویسنده، ۳ نویسنده و...)

N = تعداد کل مقالات

k = بیشترین تعداد نویسندگان در یک مقاله (برگرفته از مقاله آجی فیروکی و

همکاران، ۱۳۸۶).

¹ - <http://feqh.journals.semnan.ac.ir/>

یافته های پژوهش

۱. میانگین تعداد نویسندگان در مقالات تألیفی

جدول یک، میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله را به تفکیک سال نشان می دهد. تا زمان انجام پژوهش در مجموع تعداد ۷۳ مقاله منتشر شده است. ۱۳۶ نفر نویسنده در انتشار مقاله در مجله نقش داشته اند. میانگین تعداد نویسندگان در طی بازه زمانی انجام پژوهش، ۱/۹ می باشد.

جدول ۱: توزیع مقالات مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی از نظر میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله به تفکیک سال های مورد بررسی

سال	تعداد مقالات	تعداد نویسندگان	میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله
۱۳۸۸	۷	۱۳	۱/۸
۱۳۸۹	۱۵	۲۷	۱/۸
۱۳۹۰	۱۳	۲۲	۱/۷
۱۳۹۱	۱۴	۲۶	۱/۸
۱۳۹۲	۱۵	۲۸	۱/۹
۱۳۹۳	۹	۲۰	۲/۲
جمع	۷۳	۱۳۶	۱/۹

مشاهده آمار مقاله های منتشر شده در سال های مختلف انتشار مجله (۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳) نشان می دهد که مجله در سال های مختلف، نرخ ثابتی را برای تعداد مقالات منتشر شده خود در نظر نداشته است و همین امر نیز سبب شده است تا تعداد نویسندگان نیز از الگوی خاصی پیروی نکند و در هر سال، نرخ متفاوتی نسبت به سال قبل را شاهد باشیم. اما نکته قابل توجه، میانگین تعداد نویسندگان در هر مقاله است که تقریباً در فاصله سال های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲ نرخ مشابهی را شاهد بوده است (۱/۷ تا ۱/۹) اما در سال

۱۳۹۳ با وجود آن که با افت محسوس تعداد مقالات منتشر شده نسبت به سال های قبل روبرو بوده ایم؛ اما میانگین نویسندگان به یکباره به عدد ۲/۲ رسیده است که نشان- دهنده افزایش تمایل به کار گروهی در بین نویسندگان این مجله و حوزه موضوعی است.

۲. وضعیت فراوانی نویسندگان مقالات مجله بر حسب جنسیت

از مجموع ۱۳۶ نویسنده که مقالاتشان در بازه زمانی انجام پژوهش در مطالعات فقه و حقوق اسلامی منتشر شده است، ۱۳ نفر زن (۹/۶ درصد) و ۱۲۳ نفر مرد (۹۰/۴ درصد) بوده اند. وضعیت فراوانی نویسندگان بر حسب جنسیت در جدول ۲ قابل مشاهده است.

جدول ۲: توزیع فراوانی نویسندگان مقالات مورد بررسی بر حسب جنسیت

سال	جنسیت		مرد		زن		جمع
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۱۳۸۸	۹	۶۹/۲	۴	۳۰/۸	۱۳	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۸۹	۲۵	۹۲/۶	۲	۷/۴	۲۷	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۹۰	۲۱	۹۵/۵	۱	۴/۵	۲۲	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۹۱	۲۳	۸۸/۵	۳	۱۱/۵	۲۶	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۹۲	۲۶	۹۲/۸	۲	۷/۲	۲۸	۱۰۰	۱۰۰
۱۳۹۳	۱۹	۹۵	۱	۵	۲۰	۱۰۰	۱۰۰
جمع	۱۲۳	۹۰/۴	۱۳	۹/۶	۱۳۶	۱۰۰	۱۰۰

توجه به جدول ۲، نشان می‌دهد که در تمامی سال‌های انتشار مجله، مردان سهم بیشتر و پررنگ‌تری نسبت به زنان در انتشار مقالات داشته‌اند. اگرچه در سالهای مختلف نسبت این تفاوت مقداری متفاوت شده است.

۳. توزیع فراوانی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی دارای بیشترین همکاری گروهی در مقالات مورد بررسی

توزیع فراوانی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی دارای بیشترین همکاری گروهی در مقالات مورد بررسی در بازه زمانی انجام پژوهش در جدول ۳ قابل مشاهده است. «دانشگاه مازندران» با ۱۱ مقاله، بیشترین سهم را در انتشار مقالات مجله داشته است. «دانشگاه تهران» و «دانشگاه سمنان»، هر کدام با داشتن ۸ مقاله در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. «دانشگاه فردوسی مشهد» با ۷ مقاله و دانشگاه «شیراز» با ۵ مقاله در مرتبه‌های بعدی قرار دارند. همچنین برخی مراکز پژوهشی در زمان انجام پژوهش، دارای کمتر از ۵ مقاله بوده‌اند که در جدول آورده نشده‌اند.

جدول ۳: توزیع فراوانی دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی دارای بیشترین همکاری گروهی در مقالات مورد بررسی

نام دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی	تعداد مقالات			جمع
	۱ نویسنده	۲ نویسنده	۳ نویسنده	
دانشگاه مازندران	۰	۹	۲	۱۱
دانشگاه تهران	۴	۴	۰	۸
دانشگاه سمنان	۵	۳	۰	۸
دانشگاه فردوسی مشهد	۰	۳	۴	۷
دانشگاه شیراز	۱	۴	۰	۵

تأمل در جدول ۳ نشان می‌دهد که دانشگاه مازندران در حوزه انتشارات مطالعات فقهی در مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی نقش پررنگ‌تری نسبت به دانشگاه‌های مطرح و شناخته شده مانند دانشگاه تهران و دانشگاه فردوسی مشهد داشته است. دلیل این امر، شاید تبادل علمی بین دانشگاه سمنان و دانشگاه مازندران و شاید آشنایی بیشتر اساتید و پژوهشگران فقهی مازندران با مجله مذکور نسبت به دانشگاه تهران و فردوسی مشهد باشد.

نکته دیگر آن که ۱۱ مقاله منتشر شده توسط پژوهشگران دانشگاه مازندران فقط به شکل گروهی منتشر شده و هیچ مقاله‌ای به صورت انفرادی منتشر نگردیده است. دانشگاه فردوسی مشهد نیز از لحاظ تألیف مقالات گروهی در مرتبه بعدی قرار دارد.

۴. تعیین وضعیت همکاری گروهی بین نویسندگان

همکاری گروهی نویسندگان در بازه زمانی انجام پژوهش در جدول ۴ نشان می‌دهد که توجه به همکاری گروهی در بین نویسندگان مجله مطالعات فقهی در سال‌های اخیر پیشرفت داشته است. اگرچه در همه این سال‌ها ما شاهد حضور مقالات گروهی هستیم اما در سال آخر یعنی ۹۳ از مجموع ۹ مقاله، فقط ۱ مقاله تک نفره و بقیه به شکل گروهی تألیف شده‌اند؛ که این امر نشان دهنده گرایش به سمت تألیف مقالات گروهی است.

جدول ۴: توزیع فراوانی مقالات مورد بررسی از نظر همکاری گروهی بین

نویسندگان

سال	تعداد مقالات			جمع
	۱ نویسنده	۲ نویسنده	۳ نویسنده	
۱۳۸۸	۲	۴	۱	۷
۱۳۸۹	۳	۱۲	۰	۱۵
۱۳۹۰	۵	۷	۱	۱۳

۱۴	۲	۸	۴	۱۳۹۱
۱۵	۲	۹	۴	۱۳۹۲
۹	۳	۵	۱	۱۳۹۳
۷۳	۹	۴۵	۱۹	جمع
۱۰۰	۱۲/۳	۶۱/۷	۲۶	درصد

۵. تعیین ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان

ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان مجله در فاصله سالهایی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۳ نشان می‌دهد که این ضریب در تمام سال‌ها به جز سال در حد متوسط (۰/۴) بوده است و حتی در این سال که سال آخر انتشار مجله است؛ ضریب همکاری به حد متوسط (۰/۵) رسیده است.

جدول ۵: ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان مقالات در سال‌های

مورد بررسی

ضریب همکاری گروهی بین نویسندگان	سال
۰/۴	۱۳۸۸
۰/۴	۱۳۸۹
۰/۳۳	۱۳۹۰
۰/۴	۱۳۹۱
۰/۴	۱۳۹۲
۰/۵۱	۱۳۹۳
۰/۴	میانگین

بحث و نتیجه گیری

یافته‌های پژوهش نشان داد که در مجله «مطالعات فقه و حقوق اسلامی» در مجموع ۷۳ مقاله توسط ۱۳۶ نویسنده انتشار یافته است که براین اساس، متوسط تعداد نویسندگان ۱/۹ نفر بوده است که نسبت به نتایج متوسط نویسندگان در حوزه‌های دیگر موضوعی مانند مطالعه معرفت و همکاران در سال ۱۳۹۲ در حوزه روانشناسی بالینی (۳/۲۵) و معرفت و همکاران در سال ۱۳۹۱ حوزه پیراپزشکی (۳/۶) عدد پائینی را نشان می‌دهد. همچنین یافته‌های پژوهش نشان داد که در طول زمان تعداد مقالات منتشر شده در این مجله تقریباً سیر ثابتی را دنبال کرده است. زیرا به جز سال ۱۳۸۸ (اولین سال انتشار مجله) و سال ۱۳۹۳ (سال انتهایی بررسی) در بقیه سال‌ها تعداد مقالات از عدد ۱۳ تا ۱۵ متغیر بوده است. همچنین در این مجله، همواره مردان بیشتر از زنان در تألیف مقاله مشارکت داشته‌اند. به طوری که در مجموع تنها ۱۳ زن (۹/۶ درصد) از مجموع ۱۳۶ نویسنده، در نوشتن مقالات مشارکت داشته‌اند. در مورد پرکارترین مؤسسات شرکت کننده در انتشار مقالات گروهی، دانشگاه مازندران با مجموع ۱۱ مقاله در جایگاه نخست قرار دارد، و بعد از این دانشگاه، دانشگاه‌های تهران و سمنان با ۸ مقاله در جایگاه بعدی انتشار مقاله در مجله مطالعات فقه و حقوق اسلامی قرار دارند.

همچنین مشاهده الگوی تألیف مقاله در مؤسسات پرکار نشان می‌دهد که به - طور کلی، تألیف مقاله گروهی (بیش از یک نویسنده) در دستور کار این مؤسسات قرار داشته است. به طوری که همه ۱۱ مقاله تألیف شده توسط پژوهشگران دانشگاه مازندران به صورت گروهی تألیف شده است. در مورد تعیین وضعیت همکاری گروهی بین نویسندگان، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که برتری با مقالات گروهی است که به طوری که ۷۴ درصد از کل مقالات منتشر شده در مجله، به صورت گروهی (بیش از یک نویسنده) تألیف شده است. همچنین ضریب همکاری گروهی نویسندگان

مجله براساس فرمول آجی فیروکی و همکارانش (۱۳۸۶) در سطح متوسطی قرار دارد (۰/۴). اگرچه بررسی تفکیکی ضریب همکاری نویسندگان در سال های مختلف، نشان دهنده آن است که در سال آخر بررسی (۱۳۹۳)، ضریب همکاری به بالاترین مقدار در چندسال انتشار مجله (۰/۵) رسیده است. مطالعات علم‌سنجی، می‌تواند نقشه و مسیر پیموده شده توسط نشریه را در سال های مختلف نشان دهد. به نظر می‌رسد تمایل به انتشار مقالات گروهی در مجله در سال های اخیر بیشتر شده است. بهره‌گیری از وب‌سایت الکترونیکی و اطلاع‌رسانی از طریق شبکه‌های اطلاع‌رسانی زمینه حضور فعال تر این مجله را در سال های اخیر بیشتر کرده است. به نظر می‌رسد بهره‌گیری از وب‌سایت، به انتشار روزآمد شماره های مجله کمک شایانی نموده است. نگاهی به وضعیت مقالات دانلود شده از این مجله، حاکی از اقبال مخاطبان حوزه فقه و حقوق به نشریه می‌باشد.

منابع

- آجی فروکی، ایزولا و کیو بارل، ژان تگگ. **ضریب همکاری: مقیاسی برای اندازه‌گیری میزان همکاری در تحقیقات**. ترجمه عبدالحسین فرج‌پهلوی. فصلنامه علوم و فناوری اطلاعات، ۲۳: ۱۸۳-۱۶۹، ۱۳۸۶.
- امین‌پور، فرزانه. **مقدمه ای بر علم‌سنجی**. اصفهان: دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ۱۳۸۵.
- قانع، محمدرضا؛ و رحیمی، فروغ. **تحلیل استنادی و الگوی همکاری نویسندگان شش نشریه ایرانی انگلیسی زبان حوزه فنی - مهندسی** نمایه‌شده در پایگاه استنادی علوم جهان اسلام ISC. فصلنامه علمی پژوهشی علوم و فناوری اطلاعات (ویژه‌نامه علم‌سنجی): ۱۷۵-۱۵۹، ۱۳۹۰.
- معرفت، رحمان؛ صابری، مریم؛ عبدالمجید، امیرحسین؛ و زودرنج، معصومه. **بررسی میزان مشارکت نویسندگان مجله کومش در فاصله سالهای ۱۳۷۸ تا ۱۳۹۱**. مجله علمی - پژوهشی کومش، شماره ۱۳، ۱۳۹۱.

– معرفت، رحمان؛ صابری، مریم؛ و گنج‌خانلو، سهیلا. بررسی وضعیت همکاری نویسندگان مقالات چاپ‌شده در مجله روانشناسی بالینی دانشگاه سمنان در فاصله زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۱. مجله علمی - پژوهشی روانشناسی بالینی، شماره ۱۹، ۱۳۹۲.

–Taheri B, Ashrafi-Rizi H, Shahrzadi L, Najafi NS. **The study of outputs and collaboration of Iranian Researchers in disaster in Scopus citation database from 1999 to 2013.** Int J Health Syst Disaster Manage. Available from: <http://www.ijhdsdm.org/text.asp?2014/2/2/103/139060> (last access sep. 2014).

